

BARAZA LA WAWAKILISHI ZANZIBAR

Simu Nam. + 255 24 2230602/1
Fax Nam. + 255 24 2230215
Tovuti: www.zanzibarassembly.go.tz

SANDUKU LA BARUA 902,
ZANZIBAR
Barua Pepe: zahore@zanlink.com

MUHTASARI WA HOTUBA YA MWENYEKITI WA KAMATI YA KATIBA, SHERIA NA UTAWALA YA BARAZA LA WAWAKILISHI, KUHUSU MSWADA WA SHERIA YA KUENZISHA WAKALA WA ULINZI WA JESHI LA KUJENGA UCHUMI (JKU), MWAKA 2015

Mheshimiwa Spika,

Awali ya yote ,naomba kuchukua fursa hii adhimu kumshukuru Mwenyezi Mungu Mtukufu, kwa kutujaalia neema ya uhai pamoja na afya njema miongoni mwetu na kutuwezesha kukutana asubuhi hii ya leo na kujadili Mswada huu muhimu wa kuanzisha Wakala wa Ulinzi wa Jeshi la Kujenga Uchumi (JKU) wa mwaka 2015.

Mheshimiwa Spika,

Kamati ya Katiba, Sheria na Utawala inawasilisha muhtasari huu mbele ya Baraza lako tukufu huku ikitambua kazi kubwa ingawa ya haraka iliyofanywa na Wajumbe wa Kamati kwa kushirikana na watendaji wa Baraza na Afisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

Naomba kuchukuwa fursa hii kutambuwa juhudi za Wajumbe wako kwenye Kamati hii kama ifuatavyo:-

1. Mhe. Ussi Jecha Simai	Mwenyekiti
2. Mhe. Abdalla Juma Abdalla	Makamo Mwenyekiti
3. Mhe. Wanu Hafidh Ameir	Mjumbe
4. Mhe. Bikame Yussuf Hamad	Mjumbe
5. Mhe. Nassor Salim Ali	Mjumbe
6. Mhe. Suleiman Hemed Khamis	Mjumbe
7. Ndg. Aziza Waziri Kheir	Katibu
8. Ndg. Khamis Hamadi Haji	Katibu

Mheshimiwa Spika,

Naomba upokee shukurani za Kamati yangu kwako na kwa Katibu wa Baraza kwa kutengeneza mazingira ya kuiwezesha Kamati hii kufanya kazi ya kuchunguza Mswada huu ingawa katika hali ya dharura na kwa Kamati ilikuwa kazi ya haraka.

Mheshimiwa Spika,

Baada ya utangulizi huo naomba sasa kwa niaba ya Waheshimiwa Wajumbe wa Kamati ya Katiba, Sheria na Utawala, ambao nimetangulia kuwataja hapo juu, kuwasilisha muhtasari wa maoni ya Kamati kuhusu Mswada wa Sheria ya Kuanzisha Wakala wa Ulinzi wa Jeshi la Kujenga Uchumi (JKU) ambao upo mbele yetu.

Mheshimiwa Spika,

Tunashuhudia kwa mara nyengine tena Baraza lako linapokea Miswada mengine kutoka Serikalini ikifika hapa kwa hati ya dharura ya Rais na

kutokana na dharura yenyewe uliyoileza wakati wa kufungua Mkutano huu siku ya Jumatano ya tarehe 21/01/2014, Kamati yangu haina tatizo na dharura hii isipokuwa naomba nitahadharishe mambo yafuatayo kabla ya kueleza kazi ya Kamati ya kuchunguza Mswada kwa mujibu wa Kanuni:-

- Baraza lako liwe na hadhari kuwa fursa hii isitumike vibaya kwa kuletewa Miswada kwa namna ya haraka kama hii. Sote tunakumbuka kuwa huu ni mkutano wa pili mfululizo inaletwa Miswada ya dharura.
- Wajumbe wako watendewe haki kwa kupatiwa Miswada mapema, hata kama Miswada italetwa kwa hati ya dharura, ni vyema Wajumbe wakapatiwa nakala hizo mapema iwezekanavyo ili wapate muda wa kutosha wa kupitia na kufanya utafiti au kufanya mawasiliano na wananchi wao. Utaratibu wa sasa wa kuwapatia Miswada leo kwa kesho ni wa usumbufu.
- Aidha, mtindo huu wa kuleta Miswada kwa hati ya dharura usitumike kama njia ya mkato kwa taasisi zetu kuchelewa kukamilisha kuandaa Miswada mapema na kuiwasilisha Barazani.

Mheshimiwa Spika,

Kamati yangu kwa muda ilioupata imejitahidi kuchunguza Mswada huu kama Kanuni ya 83 (4) ya Kanuni za kudumu za Baraza la Wawakilishi inavyoeleza na katika kuchunguza huko Kamati imeona imshauri Mheshimiwa Waziri kwenye maeneo mbali mbali ya Mswada ili Mswada huo utakapopitishwa na Baraza hili kuwa sheria uweze kutekelezeka vizuri.

Mheshimiwa Spika,

Eneo la kwanza ambalo Kamati imechunguza na kujadiliana sana kuhusu Mswada huu ni kuhusu kitu gani hasa Mswada huu unakusudia kuanzisha, Kamati imeona kwenye vifungu mbali mbali mgongano wa chombo kinachotaka kuanzishwa. Vipo vifungu vinaeleza kinachoanzishwa ni “Taasisi ya Ulinzi”, vifungu vyengine vinaonesha kinachoanzishwa ni “Wakala” na vipo vifungu vinaonesha kinachoanzishwa ni “Shirika”.

Mheshimiwa Spika,

Katika mkanganyiko huu Kamati ilielezwa kuwa kinachoanzishwa ni Wakala wa Ulinzi wa Jeshi la Kujenga Uchumi. Maoni ya Kamati yangu katika hili ni kuwa kama kinachoanzishwa ni Wakala basi yazingatiwe masharti ya kifungu cha 55 cha Sheria ya Utumishi wa Umma, Namba 2 ya mwaka 2011 ambacho kimeweka wazi kuwa Wakala wa Serikali haitakuwa na kazi za kibiashara.

Mheshimiwa Spika,

Kamati imeshauri kuwa vifungu vya Mswada huu ambavyo vinaonyesha kwenda kinyume na dhana ya kuanzishwa wakala wa Serikali virekebishwe kwenda sambamba na dhana yenyewe au vifutwe na baadhi ya vifungu hivyo ni kifungu cha 4 (2) (a), 6 (a), 29 (1) (d) na kifungu cha 33 na vifungu vyengine kadhaa kama vinavyooneshwa katika waraka wa marekebisho ya Kamati uliogawanywa kwa Wajumbe.

Mheshimiwa Spika,

Eneo jengine ambalo Kamati inashauri Mheshimiwa Waziri kulirekebisha kabla ya Mswada huu kuwa Sheria ni kwenye Kifungu cha 1, ambacho kinaelezea jina fupi na kuanza kutumika kwa sheria hii, katika kifungu hiki Kamati inashauri jina fupi liwekwe vizuri kwa kusomeka "***sheria hii itajulikana kama Sheria ya Kuanzisha Wakala wa Ulinzi wa JKU...***".

Mheshimiwa Spika,

Katika kifungu cha 4 cha Mswada huu imewekwa kuwa Wakala wa Ulinzi wa JKU itakuwa chini ya Mkuu wa Jeshi la Kujenga Uchumi, ni maoni ya Kamati yangu kuwa kifungu hiki kinaleta mgongano na watendaji wakuu wa Wakala kwani Mkurugenzi Mkuu anachaguliwa na Rais, kadhalika na Mwenyekiti wa Bodi kama ilivyowekwa kwenye vifungu vya 9 na 14 vya Mswada.

Mheshimiwa Spika,

Mbali na uwezo na kazi alizopewa Mkurugenzi na Mwenyekiti wa bodi ambazo zitakuwa kwa mujibu wa sheria hii, Kamati imeshindwa kuona Mkuu wa JKU ambaye taasisi hii itakuwa chini yake anaingia wapi katika utendaji kazi wa Wakala unaonzishwa na Mswada huu wa sheria.

Mheshimiwa Spika,

Kamati inashauri marekebisho yafanyike kwa aidha Mkuu wa JKU kuwa ndiye Mkurugenzi Mkuu au Mwenyekiti wa Bodi, kwa kufanya hivi

kunaweza kuondoa mgongani wa kiutendaji wakati wa utekelezaji wa Sheria hii.

Mheshimiwa Spika,

Kama inavyooneshwa katika waraka wa marekebisho yanayoshauriwa na Kamati kwa Mheshimiwa Waziri, Kamati imeshauri kurekebisha mpangilio wa vifungu katika kifungu cha 12 kubadilishwa na kuwa kifungu cha 11 (2) na vifungu vinavyofuata kubadilika kwa kifungu cha 13 kuwa cha 12 na kuendelea kwa vifungu vyengine.

Mheshimiwa Spika,

Mapendekezo hayo yana nia ya kuunganisha dhana moja ya Mkurugenzi kupendekeza kuanzishwa vitengo mbali mbali katika uwakala pamoja na wakuu wa vitengo hivyo kati ya kifungu cha 11 na kile cha 12 cha mswada huu.

Mheshimiwa Spika,

Katika kifungu cha 18 cha Mswada huu kuhusu muda wa Mwenyekiti kushika wadhifa wake, imewekwa kipindi cha miaka minne, mwaka mmoja zaidi ya muda wa kumaliza kipindi cha Wajumbe wa bodi.

Kamati inashauri kufanyika marekebisho katika sheria zinazoelekeza miundo ya bodi kwa muda wa Mwenyekiti kuwa sambamba na wajumbe au wajumbe wamalize sawa na Mwenyekiti. Aidha, Bodi zisipewe zadi ya vipindi viwili mfululizo.

Mheshimiwa Spika,

Pamoja na muhtasari huu, naomba limalizie kwa kueleza kuwa Kamati ya Katiba, Sheria na Utawala imepitia Mswada huu kwa kirefu na imetoa ushauri kwa Mheshimiwa Waziri kama unavyoonekana kwenye waraka wa marekebisho.

Mheshimiwa Spika,

Namuomba Mheshimiwa Waziri apokee ushauri wa Kamati na kutolea maelezo ya ufafanuzi, panapostahiki pafanyiwe marekebisho kwa nia ya kuimarisha vifungu vya Mswada huu.

Mheshimiwa Spika,

Kwa vile Kamati ilishajiridhisha katika Mswada huu na kutoa maoni na ushauri wake, nawaomba Wajumbe wa Baraza lako nao watowe mchango wao wa kuimarisha Mswada huu na kwa pale ambapo jicho la Kamati yetu halikufika, tunaomba watumie fursa hii kuona na kushauri ili tuweke vizuri Mswada huu kabla ya kupitisha kuwa sheria.

Mheshimiwa Spika,

Nikushukuru tena kwa kunipa nafasi ya kuwasilisha hotuba hii kwa muda huu mfupi na naomba nimalizie ili Wajumbe nao wapate fursa pana ya kuchangia.

Mheshimiwa Spika,

Naomba kuwasilisha.

.....

Abdalla Juma Abdalla,

Makamo Mwenyekiti,

Kamati ya Katiba, Sheria na Utawala,

Baraza la Wawakilishi,

Zanzibar.